

Vad kostar olika sjukdomar i sjukförsäkringen?

**Kostnader för sjukpenning i sjukskrivningar (över 14 dagar)
samt sjukersättning och aktivitetsersättning
år 2009 fördelat på diagnos**

Utgivare: Försäkringskassan
Analys och prognos

Upplysningar: Ulrik Lidwall
010-116 97 26
ulrik.lidwall@forsakringskassan.se

Hemsida: www.forsakringskassan.se

Förord

Försäkringskassan är statistikansvarig myndighet inom socialförsäkringsområdet och publicerar löpande statistik inom bland annat sjukförsäkringsområdet på Försäkringskassans [statistiksidor](#).

Enheten för statistisk analys på avdelningen för Analys och Prognos svarar också på olika typer av statistikfrågor samt tar fram statistik som kräver särskilda bearbetningar. Utöver detta görs även anpassade statistikframställningar med kommentarer som komplement till den övriga statistiken. Det görs genom den årligt återkommande publikationen [Socialförsäkringen i siffror](#), och genom särskilda statistiska analysrapporter publicerade inom ramen för serien Socialförsäkringsrapport.

Denna rapports syfte är att beskriva hur utbetalningarna av sjukpenning i sjukskrivningar över 14 dagar samt av sjukersättning och aktivitetsersättning, fördelar sig på olika diagnoser under 2009. Många frågor om statistik till Försäkringskassan rör just diagnoser och den presenterade statistiken kan leda till ytterligare analys och forskning om orsakerna bakom sjukdom och nedsatt arbetsförmåga.

Ulrik Lidwall har genomfört analysen och skrivit rapporten.
Niklas Österlund och Claes Edwardsson har sammanställt de registeruppgifter som studien bygger på.

Stockholm i mars 2011

Eva-Lo Ighe
Chef enheten för Statistisk analys

Innehåll

Sammanfattning	5
Summary	6
Inledning	7
Sjukförsäkringskostnaderna beror på flera faktorer	7
Data och definitioner	9
Vad kostar olika sjukdomar?	11
Sjukförsäkringskostnaderna fördelade på diagnoskapitel.....	11
Genomsnittlig sjukpenning och antal ersatta sjukpenningdagar	14
Genomsnittligt månadsbelopp och omfattning av sjukersättning och aktivitetsersättning.....	14
Vilka enskilda sjukdomar kostar mest?	17
Bilaga	19

Sammanfattning

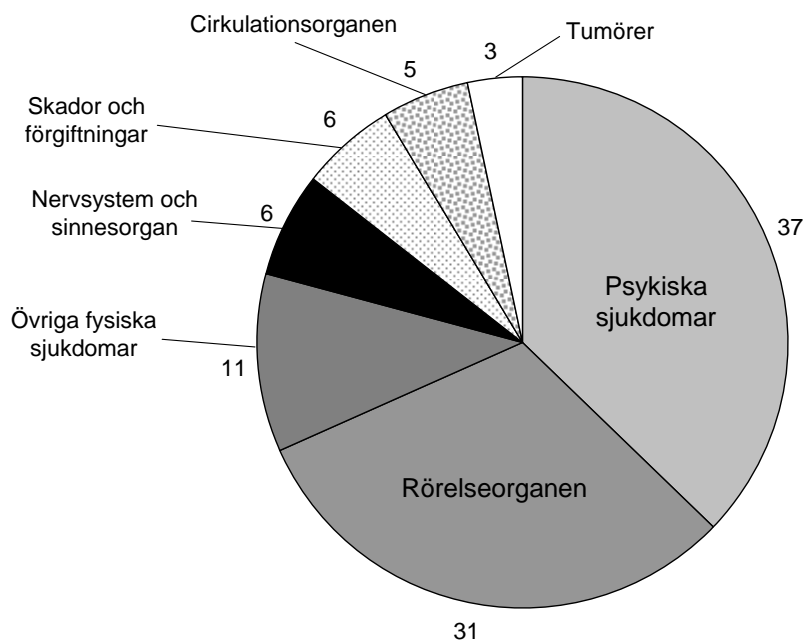
Syftet med denna rapport är att redovisa sjukförsäkringskostnaderna år 2009 fördelade efter diagnos. Med sjukförsäkringskostnader avses här utbetald sjukpenning i sjukskrivningar 14 dagar eller längre samt sjukersättning och aktivitetsersättning (SA) vid stadigvarande nedsatt arbetsförmåga.

SA står för huvuddelen av kostnaderna inom sjukförsäkringen som kan fördelas efter diagnos, 77 procent. För vissa sjukdomsgrupper är kostnaden för SA helt dominerande, exempelvis för medfödda missbildningar (95 procent) medan den för graviditetskomplikationer är liten (5 procent). I de två stora diagnosgrupperna, psykiska sjukdomar och rörelseorganens sjukdomar står SA för 81 procent av sjukförsäkringskostnaderna under 2009. Psykiska sjukdomar och rörelseorganens sjukdomar står för sammantaget 68 procent av sjukförsäkringskostnaderna, se Figur 1. För män är denna andel 65 procent medan den för kvinnor är 72 procent.

Depressiv episod (F32) och ryggvärk (M54) är de två enskilda sjukdomar som står för störst andel av sjukförsäkringskostnaderna med drygt 7 procent vardera. Depressionerna (F31-39) står sammanlagt för 12 procent av sjukförsäkringskostnaderna. Lika stor andel av kostnaderna kan hänföras till neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom (F40-F48).

Bland rörelseorganens sjukdomar står ryggsjukdomarna inom kategorin M50-54 för omkring 12 procent av sjukförsäkringskostnaderna. Andra sjukdomar i mjukvävnaderna (M70-79) står för 9 procent av kostnaderna.

Figur 1 Sjukförsäkringskostnaderna 2009 fördelade efter diagnoskategori (procent)

Summary

“What are the costs for different diseases in Swedish sickness insurance?”

The aim of the study was to describe the costs for different diseases in the compulsory Swedish sickness insurance by year 2009. In this study sickness insurance refers to sickness cash benefit in cases with a length exceeding 14 days (beyond the sick pay period paid by the employer), and disability pensions (so called sickness- or activity compensation).

The bulk of costs in sickness insurance, 77 percent, can be attributed to disability pensions. For some disease categories the costs for disability pensions are completely dominant. That holds for congenital malformations with 95 percent (ICD10 chapter XVII). For other disease categories, such as diseases related to pregnancy and childbirth (chapter XV) the costs for disability pensions are of minor magnitude (5 percent).

For the major diseases in sickness insurance, mental disorders (chapter V) and diseases of the musculoskeletal system (chapter XIII), disability pensions account for 81 percent of costs in 2009. These two major categories account for 68 percent of costs in sickness insurance. For men this proportion is 65 percent and for women 72 percent.

The largest proportion of sickness insurance costs can be attributed to the particular diseases depressive episodes (F32) and dorsalgia (M54), which both account for 7 percent of costs.

Mood [affective] disorders (F30-F39) totally account for 12 percent of costs. An equivalent proportion can be attributed to neurotic, stress-related and somatoform disorders (F40-F48).

Among the diseases of the musculoskeletal system, other dorsopathies (M50-M54) account for 12 percent, while other soft tissue disorders (M70-M79) account for 9 percent of sickness insurance costs.

Inledning

Tidigare studier har visat att rörelseorganens sjukdomar och psykiska sjukdomar står för omkring 60 procent av sjukpenningkostnaderna för sjukskrivningar som pågått över 14 dagar, och därmed belastar den allmänna sjukförsäkringen (RFV Redovisar 2002:2 och 2004:5). När det gäller kostnaderna per diagnos för stadigvarande nedsatt arbetsförmåga är kunskaperna mer begränsade. Visserligen har studier visat att sjukdomar i rörelseorganen och psykiska sjukdomar varit de vanligaste diagnoserna vid nybeviljandet av förtidspension eller sjukbidrag och sedan 2003 sjukersättning eller aktivitetsersättning (Försäkringskassan Redovisar 2007:3 och 2007:4). Men en komplett redovisning över utbetalningarna av sjukersättning eller aktivitetsersättning (SA) per diagnos har inte presenterats tidigare. Redovisningen i denna rapport ger också svar på frågan om i vilken mån olika sjukdomar bidrar till sjukförsäkringskostnader i form av tillfällig (sjukpenning och motsvarande) eller stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan (SA).

I denna rapport är syftet att redovisa sjukförsäkringskostnaderna år 2009 för sjukpenning i sjukskrivningar 14 dagar eller längre samt sjukersättning och aktivitetsersättning fördelade efter diagnos.

Sjukförsäkringskostnaderna beror på flera faktorer

Att sjukförsäkringskostnaderna varierar för olika typer av åkommor beror bland annat på antalet sjukfall och antalet individer som beviljas SA. Tidigare studier har visat att den allra vanligaste sjukskrivningsorsaken är olika besvär i andningsorganen såsom förkylning och influensa (RFV Redovisar 1996:3). Sådana åkommor går vanligtvis över inom en eller ett par veckor och belastar därför mer sällan den allmänna sjukförsäkringen som för anställda träder in först efter två veckors sjukskrivning. Vissa sjukdomar sätter i högre grad och under längre tid ner arbetsförmågan vilket ger mer långvariga sjukskrivningar. Exempelvis har cancersjukdomar och hjärt- och kärlsjukdomar lägre sannolikhet för friskskrivning än andra sjukdomar (Socialförsäkringsrapport 2009:5). För sjukpenningkostnaderna är också sjukskrivningslängden och därmed antalet ersatta sjukdagar av stor betydelse.

Storleken på den försäkrade inkomsten varierar vilket gör att den genomsnittliga sjukpenningen per dag samt utbetalt belopp per månad i SA är olika för olika sjukdomar. Det avspeglar löneskillnader mellan grupper som är mer eller mindre frekventa inom sjukförsäkringen. Sjukskrivningsmönstret varierar exempelvis mellan kvinnor och män, olika åldrar, och olika socioekonomiska grupper (RFV Redovisar 2003:5 och Socialförsäkringsrapport 2010:17). Dessutom beror kostnaderna på i vilken omfattning arbetsförmågan är nedsatt (hel, halv ersättning etc.). Därför redovisas också faktorer som på olika sätt påverkar sjukförsäkringskostnaderna (medelbelopp, ersatta sjukskrivningsdagar, omfattning).

I Försäkringskassans redovisningar av socialförsäkringens utgifter för sjukförsäkringen i årsredovisningar och budgetunderlag, hänförs utbetalda belopp till det år då utbetalningen görs. I denna rapport hänförs istället utbetalade belopp från sjukförsäkringen till den period som utbetalningen avsåg. Detta medför att de här redovisade kostnaderna för sjukförsäkringen inte är desamma som tidigare redovisade utgifter i sjukförsäkringen för år 2009.

I faktarutan nedan beskrivs översiktligt ersättningsformerna i sjukförsäkringen för tillfällig eller stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan på grund av sjukdom.

FAKTARUTA Sjukförsäkringen

Om sjukpenning

Sjukpenning kan fås vid sjukdom som sätter ned arbetsförmågan. Ersättningen kan vara hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels. Sjukpenning kan också betalas ut vid medicinsk behandling eller rehabilitering för att förebygga sjukdom eller förkorta sjukdomstiden. I samband med arbetslivsinriktad rehabilitering kan rehabiliteringspenning ges i stället för sjukpenning. Anställda får sjuklön från arbetsgivaren de första 14 dagarna exklusive en karensdag, och från Försäkringskassan från dag 15. Arbetslösa får ersättning från Försäkringskassan från dag 2. Från dag 8 ska den försäkrade styrka nedsättningen av arbetsförmågan med ett läkarintyg. Arbetsinkomster mellan 24 och 750 % av prisbasbeloppet är sjukpenningförsäkrade, dvs. arbetsinkomster mellan 10 272 och 321 000 kr för referensåret 2009. Ersättningen är knappt 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI).

Från juli 2008 har särskilda tidsgränser införts. Sjukpenning motsvarande knappt 80 % kan fås i maximalt 365 dagar (inom en ramperiod om 450 dagar, särskilda undantag finns). Kvarstår arbetsoförmågan på grund av sjukdom kan sjukpenning på fortsättningsnivå i ytterligare 550 dagar betalas ut. Ersättningen motsvarar då 75 % av SGI.

Nedsättningen av arbetsförmågan prövas för anställda under de 90 första sjukdagarna i förhållande till den sjukskrivnes ordinarie arbete. Efter 90 dagar sker prövningen mot alla arbetsuppgifter hos arbetsgivaren och efter 180 dagar mot alla förekommande arbeten på arbetsmarknaden (för arbetslösa från dag 1).

Om sjukersättning och aktivitetsersättning (SA)

Sjukersättning beviljas de som är i åldrarna 30–64 år och som av medicinska skäl har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga, det vill säga för all överskådlig framtid, med minst en fjärdedel. Aktivitetsersättning beviljas de som är i åldrarna 19–29 år och som av medicinska skäl har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel under minst ett år. Den är alltid tidsbegränsad. Aktivitetsersättningen kan kombineras med en medverkan i olika aktiviteter, som ska ha till syfte att ta tillvara den enskildes möjligheter till utveckling och arbete under ungdomsåren. Ungdomar som på grund av funktionsnedsättning ännu inte har avslutat sin utbildning på grundskole- och gymnasienivå har rätt till hel aktivitetsersättning under studierna.

Sjukersättning och aktivitetsersättning kan betalas ut i form av hel, tre fjärdedels, halv respektive en fjärdedels ersättning. Det finns en inkomstrelaterad ersättning och en garantiersättning. Den inkomstrelaterade ersättningen är knuten till arbetsinkomsten. Garantiersättning får personer med inga eller låga förvärvsinkomster. För aktivitetsersättning varierar garantiersättningen beroende på bland annat ålder. Maximal garantiersättning per månad år 2009 var 8 382 kronor, motsvarande 2,35 prisbasbelopp. För sjukersättning var den maximala garantiersättningen per månad 8 560 kronor år 2009, motsvarande 2,4 prisbasbelopp.

Data och definitioner

Redovisningen av sjukförsäkringskostnaderna sker enligt den internationella klassifikationen av sjukdomar ICD-10.¹ Redovisningen sker gemensamt för kvinnor och män samt könsuppdelat (i bilaga). Redovisningen sker för 21 diagnoskapitel och för de 25 enskilda sjukdomar som står för störst andel av sjukförsäkringskostnaderna. I bilaga redovisas också sjukförsäkringskostnaderna för samtliga 261 diagnosgrupper som anges i den svenska versionen av ICD-10 klassifikationen (KSH97). I KSH97 benämns dessa grupper ”avsnitt” vilka omfattar grupper av likartade sjukdomar. De mått som redovisas per diagnos för kalenderåret 2009 framgår av Tabell 1.

Sjukfallen utgörs av de 502 937 sjukskrivningar med en varaktighet längre än 14 dagar för vilka en utbetalning skedde under 2009.² Läkarintyg finns endast i sjukskrivningar som pågår i minst 8 dagar. För arbetslösa sjukskrivna ersätts från den allmänna sjukförsäkringen sjukfrånvaro från dag 2 i sjukperioden, men dessa kortare sjukskrivningar redovisas inte eftersom det skulle innebära redovisning av ofullständig statistik och snedvridda resultaten. Den diagnos som redovisas avser den senast kända eller registrerade huvuddiagnosen under sjukfallet. Diagnos finns registrerad på treställig nivå (bokstav samt två siffror). Uppgift om diagnos saknas i 2 procent av sjukskrivningarna som pågått över 14 dagar. Endast utbetalningar i sjukfall med sjukskrivningstid under 2009 med en angiven diagnos redovisas.

Sjukersättning och aktivitetsersättning (SA) avser förmåner utbetalade under 2009 och till dessa har den diagnos knutits som registrerades då SA nybeviljades. Antalet mottagare av SA under 2009 uppgick till 594 413 och uppgift om diagnos saknades i 13 procent av fallen.³ För 44 392 mottagare fanns diagnos enligt den äldre ICD-9 klassifikationen och för 471 626 enligt den nyare ICD-10 klassifikationen. Diagnos finns registrerad på treställig nivå (bokstav samt två siffror för ICD-10). Eftersom rak översättning av diagnoser mellan ICD-9 och ICD-10 endast är möjlig på kapitelnivå ingår endast ICD-10 kodade diagnoser i tabellerna över diagnosgrupper eller diagnoser. Dock ingår i tabellerna över diagnoskapitel även utbetalningar för mottagare med ICD-9 kodade diagnoser. Endast utbetalningar gjorda till mottagare med en angiven diagnos redovisas. Totalt redovisas utbetalningarna för 516 018 mottagare under 2009. Totalt sett innebär det att de kostnader för SA som redovisas är underskattningar. På kapitelnivå innebär det att kostnaderna sammantaget underskattas med 13 procent (i Tabell 2 till Tabell 5 och Tabell 7 till Tabell 14) och på diagnos och diagnosgruppsnivå med knappt 21 procent (Tabell 6 och Tabell 15 till Tabell 17).

---

¹ *Klassifikation av sjukdomar och hälsoproblem 1997 (KSH97)*. Systematisk förteckning. Svensk version av ICD-10. Socialstyrelsen.

² Enligt Försäkringskassans MiDAS-databas. MiDAS står för MikroData för Analys av Socialförsäkringen. MiDAS-databasen är en vidareförädling av registerdata i Försäkringskassans datalager STORE. Uttagsdatum från MiDAS var 2010-09-15.

³ Tolkningsbar diagnoskos saknas främst för äldre förmåner beviljade före 2003. Andelen ärenden som numer saknar tolkningsbara diagnoskoder är under 0,5 procent.

Tabell 1 Redovisade mått

Sjukpenning	Sjukersättning/Aktivitetsersättning
Andel i procent av antalet sjukskrivningar längre än 14 dagar	Andel i procent av antalet mottagare av SA
Andel i procent av kostnaderna för sjukskrivningar längre än 14 dagar	Andel i procent av kostnaderna för SA
Medelvärde för utbetald sjukpenning i kronor per dag	Medelvärde utbetalt belopp med SA i kronor per månad
Medelvärde för antal ersatta sjukpenningdagar brutto (en dag med ersättning = en ersatt dag)	Andel i procent med hel omfattning av antalet mottagare av SA
Medelvärde för antal ersatta sjukpenningdagar netto (två dagar med halv ersättning = en ersatt dag)	
	Andel i procent med sjukersättning av antalet mottagare av SA
	Andel i procent med aktivitetsersättning av antalet mottagare av SA
Andel i procent av totala sjukförsäkringskostnaderna (sjukpenning och SA) för olika diagnoser	
Andel i procent av totala sjukförsäkringskostnaderna som kan hänföras till stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan (SA)	

Eftersom redovisningen endast gäller huvuddiagnosen tas inte betydelsen och omfattningen av eventuell samsjuklighet i beaktande. I dagsläget saknas en heltäckande statistik över omfattningen av samsjuklighet men bedömningen är att samsjuklighetens omfattning och karaktär inte påverkar helhetsbilden.⁴

En ytterligare avgränsning är att redovisningen inte gör anspråk på att täcka alla samhällskostnader för olika sjukdomar. Sjukdomarna orsakar också kostnader för läkemedel och vård, samt kostnader för produktionsbortfall. Sjukförsäkringskostnaderna kan ses som ett ungefärligt mått på kostnaderna för produktionsbortfallet. Troligtvis är dock detta en underskattning eftersom sjukförsäkringen bland annat endast ersätter knappt 80 procent av inkomsten och att ersättningen är maximerad till 7,5 prisbasbelopp. Relativt få försök har gjorts att uppskatta de samhälls-ekonomiska kostnaderna för olika sjukdomar i Sverige.⁵ Men trots att rapporten endast ger en partiell bild av de totala kostnaderna för olika sjukdomar ger den ändå en god bild av vilka sjukdomar som leder till stora kostnader för samhället. Sjukförsäkringskostnaderna står för den klart största delen av samhällets kostnader för olika sjukdomar vilket gör en särskild redovisning angelägen.⁶

⁴ Äldre data från 1986-1991 visar att i sjukskrivningar över 14 dagar fanns i 80 procent ingen samsjuklighet. I drygt 8 procent av sjukfallen fanns samsjuklighet inom samma diagnoskapitel och i knappt 12 procent fanns samsjuklighet i ett annat diagnoskapitel. (Försäkringskassan, LS-databasen).

⁵ Några undantag är exempelvis Jacobsson L & Lindgren B 1996 (*Vad kostar sjukdomarna? Sjukvårdskostnader och produktionsbortfall fördelat på sjukdomsgrupper 1980 och 1991*. Socialstyrelsen), Sobocki P et al. 2007 (The economic burden of depression in Sweden from 1997 to 2005. *European Psychiatry* 22:146-152) och Tianen A & Rehnberg C 2010 (The economic burden of psychiatric disorders in Sweden. *International Journal of Social Psychiatry* 56:515-26).

⁶ Ibid.

Vad kostar olika sjukdomar?

Nedan redovisas sjukförsäkringskostnaderna fördelat på 21 grupper av sjukdomar (diagnoskapitel). Sjukförsäkringskostnaderna redovisas också för de 25 sjukdomar som står för störst andel av kostnaderna. I bilaga redovisas motsvarande tabeller uppdelat för kvinnor och män samt för samtliga 261 diagnosgrupper.

Sjukförsäkringskostnaderna fördelade på diagnoskapitel

I Tabell 2 redovisas sjukdomarnas (diagnoskapitel) andel av sjukfallen eller mottagarna samt andel av sjukförsäkringskostnaderna. Psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen dominerar inom både sjukpenning och SA både vad gäller antal sjukfall och SA-mottagare, samt kostnader. Skador och förgiftningar står också för en relativt stor del av sjukskrivningarna men en betydligt mindre del av SA. I likhet med skador och förgiftningar är det många sjukdomar som leder till sjukskrivning men mer sällan leder till stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan. Några exempel är andningsorganens sjukdomar, matsmältningsorganens sjukdomar och graviditetskomplikationer. Stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan är vanligare för psykiska sjukdomar och rörelseorganens sjukdomar. Tumörsjukdomar har relativt många andra sjukdomar, en högre dödlighet vilket delvis kan förklara att andelen SA-mottagare är relativt sett färre än antalet sjukskrivningar. Dock överstiger sjukpenningkostnaderna för tumörsjukdomarna andelen av sjukfallen vilket delvis beror på långa sjukskrivningar. Det omvända gäller för andningsorganens sjukdomar vilka leder till många men relativt korta sjukskrivningar.

En generell iakttagelse är att kostnaderna för SA för olika diagnoser väl avspeglar hur mottagarna fördelar sig över diagnoserna. Däremot finns det större skillnader mellan andel av sjukfallen och andel av kostnaderna bland sjukskrivningsorsakerna inom sjukpenningen vilket främst beror på stora skillnader i sjukskrivningslängder mellan olika sjukdomsgrupper.

Bland kvinnor står graviditetskomplikationer för knappt 6 procent av sjukpenningkostnaderna, se Tabell 7 i bilaga. Bland män är istället skador och förgiftningar en vanlig sjukskrivningsorsak och står för drygt 13 procent av sjukpenningkostnaderna, se Tabell 8 i bilaga. Psykiska sjukdomar är också vanligaste sjukskrivningsorsak bland kvinnor, medan rörelseorganens sjukdomar är vanligast bland män. Bland de med SA är det bland kvinnor lika vanligt med rörelseorganens som psykiska sjukdomar medan psykiska sjukdomar dominerar bland män. Bland män är det också vanligare än bland kvinnor med cirkulationsorganens sjukdomar.

Tabell 2 Andel av sjukfallen och SA-mottagarna samt kostnaderna 2009, per diagnos (Kapitel)

Diagnoskapitel (I-XXI)		Sjukpenning		Sjukersättning/ Aktivitetsersättning	
		Sjukfall %	Kostnad % ^a	Mottagare %	Kostnad % ^b
I	Infektioner	1,5	0,8	0,5	0,5
II	Tumörer	5,5	8,8	1,6	1,5
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	0,0	0,0	0,2	0,2
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnesomsättningssjukdomar	1,7	1,3	1,8	1,8
V	Psykiska sjukdomar	22,6	30,5	39,1	39,1
VI-VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	5,3	4,9	6,9	6,8
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	4,4	5,5	4,9	5,2
X	Andningsorganens sjukdomar	4,8	1,6	1,2	1,3
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	3,5	2,2	1,1	1,1
XII	Hudsjukdomar	1,0	0,7	0,7	0,7
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	26,0	25,5	33,0	32,9
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorganen	2,1	1,2	0,3	0,3
XV	Graviditetskomplikationer	4,9	3,3	0,0	0,1
XVI	Vissa perinatale tillstånd	0,0	0,0	0,0	0,0
XVII	Medfödda missbildningar	0,2	0,2	1,0	1,0
XVIII	Symptom	3,2	2,6	1,9	1,9
XIX	Skador och förgiftningar	12,0	9,6	4,7	4,9
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	0,0	0,0	0,1	0,1
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	0,0	0,0	1,0	0,9
Total %		100,0	100,0	100,0	100,0
Antal fall sjukskrivning/ mottagare SA (n)		502 937	–	516 018	–
Total kostnad miljoner kr		–	14 546	–	48 545

^a Avser utbetalning för sjukskrivningar längre än 14 dagar med sjukpenning el. motsv. under 2009.

^b Avser sjukersättning eller aktivitetsersättning utbetalad under 2009.

I Tabell 3 framgår att de två stora diagnosgrupperna, rörelseorganens sjukdomar och psykiska sjukdomar, också är upphovet till huvuddelen av kostnaderna. De står tillsammans för drygt 68 procent av sjukförsäkringskostnaderna eller drygt 43 miljarder kr. För män är denna andel knappt 65 procent medan den för kvinnor är drygt 72 procent (se bilaga, Tabell 9 och Tabell 10).

Tabell 3 Kostnaderna för sjukskrivning och SA 2009 per diagnos (Kapitel), andel av totalen samt andel SA

Diagnoskapitel (I-XXI)		Sjukpenning miljoner kr ^a	SA miljoner kr ^b	Totalt	%	% SA
I	Infektioner	114	229	343	0,5	66,8
II	Tumörer	1 279	716	1 995	3,2	35,9
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	0	93	93	0,1	100,0
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnesomsättningssjukdomar	190	866	1056	1,7	82,0
V	Psykiska sjukdomar	4 438	18 976	23 414	37,1	81,0
VI-VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	709	3 300	4 009	6,4	82,3
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	804	2 517	3 321	5,3	75,8
X	Andningsorganens sjukdomar	235	618	853	1,4	72,5
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	315	523	838	1,3	62,4
XII	Hudsjukdomar	105	344	449	0,7	76,6
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	3 716	15 958	19 674	31,2	81,1
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorganen	169	152	321	0,5	47,4
XV	Graviditetskomplikationer	479	25	504	0,8	5,0
XVI	Vissa perinatale tillstånd	2	22	24	0,0	91,7
XVII	Medfödda missbildningar	26	462	488	0,8	94,7
XVIII	Symptom	385	910	1295	2,1	70,3
XIX	Skador och förgiftningar	1 396	2 358	3 754	6,0	62,8
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	5	40	45	0,1	88,9
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	178	438	616	1,0	71,1
Total kostnad miljoner kr		14 546	48 545	63 092	100,0	76,9
Antal fall sjukskrivning/ individer SA (n)		502 937	516 018	–	–	–

^a Avser utbetalning för sjukskrivningar längre än 14 dagar med sjukpenning el. motsv. under 2009.

^b Avser sjukersättning eller aktivitetsersättning utbetalad under 2009.

I Tabell 3 framgår dessutom tydligt att för vissa sjukdomsgrupper är kostnaderna för SA helt dominerande, exempelvis medfödda missbildningar (kapitel XVII) medan den för graviditetskomplikationer är marginell. För de två stora diagnosgrupperna, psykiska sjukdomar och rörelseorganens sjukdomar stod SA för i storleksordningen 81 procent av sjukförsäkringskostnaderna under 2009. Andelen av sjukförsäkringskostnaderna som utgörs av SA är 77 procent sett över alla diagnoser.

Genomsnittlig sjukpenning och antal ersatta sjukpenningdagar

Den genomsnittliga sjukpenningen per dag var 457 kr i sjukskrivningar 14 dagar eller längre under 2009, se Tabell 4. Sjukpenningen var högre för individer sjukskrivna med tumörer, andnings- och matsmältningsorganens sjukdomar samt skador och förgiftningar. Ersättningen var lägre än genomsnittet för rörelseorganens sjukdomar och betydligt lägre för individer sjukskrivna för psykiska sjukdomar. Dessa skillnader avspeglar bland annat skillnader i egenskaper hos individer som får sin arbetsförmåga reducerad på grund av olika sjukdomar. Arbetsinkomsterna varierar bland annat efter ålder, kön, utbildning och yrke vilket ger skillnader i sjukpenning. Kostnaderna för sjukpenning påverkas i mycket hög grad av hur långa sjukskrivningarna blir. Längst sjukskrivningar har tumörer och psykiska sjukdomar. Cirkulationsorganens sjukdomar är också relativt långvariga. Rörelseorganens sjukdomar ligger på genomsnittligt antal sjukskrivningsdagar vilket motsvarar knappt tre kalendermånader. De flesta övriga fysiska sjukdomar har kortare sjukskrivningstider.

Män hade 2009 en högre genomsnittlig sjukpenning per dag, 503 kronor jämfört med 428 kronor för kvinnor (se bilaga, Tabell 11 och Tabell 12). Män och kvinnor har däremot ungefär lika långa sjukskrivningar men eftersom det är vanligare med partiella sjukskrivningar bland kvinnor har dessa färre ersatta dagar netto, 63 jämfört med 69 för män.

Genomsnittligt månadsbelopp och omfattning av sjukersättning och aktivitetsersättning

Utbetalt medelbelopp påverkas dels av storleken på tidigare inkomster och ersättningens omfattning (hel, halv etc.). Det genomsnittligt utbetalda beloppet 2009 var 8 842 kr vilket är över garantiersättningen för både aktivitetsersättning (8 382 kr) och sjukersättning (8 560 kr). Hel omfattning 2009 hade knappt 71 procent av mottagarna, se Tabell 5. Vanligast med hel omfattning var det i psykiska sjukdomar (82 procent) och för medfödda missbildningar (81 procent). Partiell SA är vanligare i rörelseorganens sjukdomar, för tumörer, skador och förgiftningar och cirkulationsorganens sjukdomar. Detsamma gäller för de flesta övriga fysiska sjukdomar. Att andelen som har sjukersättning är lägre och andelen med aktivitetsersättning är högre visar att det är vanligare med yngre (19-29 år) inom sjukdomsgruppen. Det gäller för psykiska sjukdomar och framförallt för medfödda missbildningar.

Bland män är medelbeloppet per månad högre, 9 642 kr jämfört med 8 321 kronor för kvinnor, se bilagan Tabell 13 och Tabell 14. Bland kvinnor är hel SA mindre vanligt, 67 procent jämfört med knappt 77 procent för män. Bland män är det vanligare med unga SA-mottagare. Drygt 8 procent får aktivitetsersättning bland män medan 5 procent får det bland kvinnor. Eftersom unga med SA generellt har haft en lägre inkomst som grund för ersättning betyder det en lägre kostnad per mottagare ett givet år. Om unga individer blir kvar permanent i SA innebär det dock att kostnaden i ett längre tidsperspektiv blir betydande.

Tabell 4 Utbetalad sjukpenning per dag samt antal ersatta dagar per diagnos 2009 (Kapitel)^a

Diagnoskapitel (I-XXI)	Medelvärden		
	Sjukpenning kr/dag ^b	Ersatta dagar netto ^c	Ersatta dagar brutto
I Infektioner	493	34	45
II Tumörer	491	95	122
IV Sjukdomar i endokrina systemet och ämnesomsättningssjukdomar	464	53	68
V Psykiska sjukdomar	418	92	126
VI-VIII Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	455	62	82
IX Cirkulationsorganens sjukdomar	471	78	105
X Andningsorganens sjukdomar	502	22	27
XI Matsmältningsorganens sjukdomar	500	39	48
XII Hudsjukdomar	462	51	65
XIII Rörelseorganens sjukdomar	446	66	88
XIV Sjukdomar i urin- och könsorgan	494	36	43
XV Graviditetskomplikationer	447	42	48
XVI Vissa perinatale tillstånd	483	57	70
XVII Medfödda missbildningar	446	63	82
XVIII Symptom	447	56	75
XIX Skador och förgiftningar	493	48	62
XX Yttre orsaker till sjukdom och död	473	46	59
XXI Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	476	66	93
Genomsnitt för alla diagnoser	457	66	87

^a Uppgifter redovisas endast för diagnoskapitel som innehåller minst 10 sjukskrivningar.

^b Maximal dagpenning var år 2009 682 kr vid 80 % ersättningsnivå och 640 kr vid 75 % ersättningsnivå.

^c Ersatta dagar netto: partiellt ersatta dagar omräknade till hela dagar.

Tabell 5 Utbetalad SA per månad, andel hel omfattning, andel sjukersättning respektive aktivitetsersättning, per diagnos 2009 (Kapitel)

Diagnoskapitel (I-XXI)		Medel- belopp kr/månad	% hel om- fattning	% sjuk- ersättning	% aktivitets- ersättning
I	Infektioner	8 810	68,1	98,1	1,9
II	Tumörer	8 787	62,2	97,4	2,6
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	8 767	63,8	95,8	4,2
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnes- omsättningssjukdomar	8 984	70,0	97,5	2,5
V	Psykiska sjukdomar	8 862	82,0	87,5	12,5
VI- VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	8 639	65,4	93,7	6,3
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	9 587	66,3	99,3	0,7
X	Andningsorganens sjukdomar	9 160	71,5	99,1	0,9
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	8 571	61,9	97,4	2,6
XII	Hudsjukdomar	8 703	62,1	99,0	1,0
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	8 738	61,8	99,4	0,6
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorgan	8 757	65,7	95,3	4,7
XV	Graviditetskomplikationer	9 519	76,7	97,1	2,9
XVI	Vissa perinatale tillstånd	8 222	72,2	88,0	12,0
XVII	Medfödda missbildningar	8 010	81,0	74,9	25,1
XVIII	Symptom	9 012	69,3	96,0	4,0
XIX	Skador och förgiftningar	9 011	62,1	96,9	3,1
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	8 965	67,9	93,5	6,5
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	8 865	58,6	88,4	11,6
Genomsnitt för alla diagnoser		8 842	70,8	93,7	6,3

Vilka enskilda sjukdomar kostar mest?

Depressiv episod (F32) och ryggvärk (M54) är de två sjukdomar som står för störst andel av sjukförsäkringskostnaderna med drygt 7 procent vardera, se Tabell 6. Psykiska sjukdomar och rörelseorganens sjukdomar dominerar listan med 21 av de 25 kostsammaste sjukdomarna. De psykiska sjukdomarna har 13 och rörelseorganen 8 enskilda sjukdomar med på listan. Flera olika typer av depressionstillstånd finns med (F31-F39) och depressionerna står sammanlagt för 12 procent av sjukförsäkringskostnaderna (se även bilaga, Tabell 17). Lika stor andel av kostnaderna kan hänföras till neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom (F40-F48). Flera andra psykiska sjukdomar finns representerade på listan över de kostsammaste sjukdomarna: specifika personlighetsstörningar (F60); schizofreni (F20); genomgripande utvecklingsstörningar (F84); lindrig psykisk utvecklingsstörning (F70) samt psykisk sjukdom orsakad av alkohol (F10). Gemensamt för dessa psykiska sjukdomar är att en hög andel av kostnaderna kan hänföras till en stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan (SA).

Bland rörelseorganens sjukdomar står ryggsjukdomarna inom kategorin M50-M54 för omkring 12 procent av sjukförsäkringskostnaderna. Andra sjukdomar i mjukvävnaderna (M70-M79) står för 9 procent av kostnaderna och är på listan representerade av M79 (bl.a. fibromyalgi) och sjukdomar i skulderled (M75). Andra kostsamma sjukdomar inom rörelseorganens sjukdomar är artroser med knäartros (M17) och andra artroser (M19) i spetsen. De fyra sjukdomar som varken tillhör psykiska eller rörelseorganens sjukdomar är: skador på leder och ligament i hals och halskotpelare (S13, innefattar bl.a. whiplash), multipel skleros (G35), smärta och värk som ej klassificeras annorstädes (R52) samt cerebral infarkt (I63).

Delas tabellen över de 25 sjukdomar som står för störst andel av kostnaderna upp på kvinnor och män framträder både likheter och skillnader mellan könen (se bilaga, Tabell 15 och Tabell 16). Psykiska sjukdomar och rörelseorganens sjukdomar dominerar bland både kvinnor och män. Den kostsammaste sjukdomen bland kvinnor är M79 (med bl.a. fibromyalgi) och bland män ryggvärk (M54). Därefter kommer depressiv episod (F32) bland både kvinnor och män. Bland både kvinnor och män finns ett antal sjukdomar som särskiljer vad gäller andel av de totala sjukförsäkringskostnaderna. Bland kvinnor men inte män hittar vi bland de 25 kostsammaste: multipel skleros (G35); somatoforma syndrom (F45); smärta och värk som ej klassificeras annorstädes (R52); malign tumör i bröstkörtel (C50); andra ledsjukdomar som ej klassificeras annorstädes (M25); andra artroser (M19); seropositiv reumatoid artrit (M05) samt vård av modern för andra tillstånd i huvudsak sammanhängande med graviditeten (O26). Bland de 25 kostsammaste bland män men inte kvinnor återfinns: genomgripande utvecklingsstörningar (F84); psykiska störningar och beteendeförändringar orsakade av alkohol (F10); Cerebral infarkt (I63); Hyperaktivitetsstörningar (F90); Kronisk ischemisk hjärtsjukdom (I25); Höftledsartros (M16); Sena effekter av cerebrovaskulär sjukdom (I69) samt sjukdomar i halskotpelarens mellankotskivor (M50).

I Tabell 17 i bilagan redovisas sjukförsäkringskostnaderna för samtliga 261 sjukdomsgrupper. Utöver de sjukdomar som tidigare nämnts kan särskilt nämnas diabetes (E10-E14) som stod för 1 procent av kostnaderna eller 582 miljoner kr år 2009.

Tabell 6 Sjukförsäkringskostnaderna för de 25 sjukdomar som står för störst andel av kostnaderna 2009, andel av totalen samt andel SA

Diagnos (kapitel kod benämning)	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Totalt	%	% SA
V F32 Depressiv episod	1 487	2 680	4 167	7,1	64,3
XIII M54 Ryggvärk	792	3 352	4 144	7,1	80,9
XIII M79 Andra sjukdomstillstånd i mjukvävnader som ej klassificeras annorstädes	336	3 461	3 797	6,5	91,2
V F43 Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	1 009	2 019	3 028	5,2	66,7
V F41 Andra ångestsyndrom	595	1 857	2 452	4,2	75,7
XIII M53 Andra ryggsjukdomar som ej klassificeras annorstädes	203	1 513	1 716	2,9	88,2
V F33 Recidiverande depressioner	366	978	1 344	2,3	72,8
V F60 Specifika personlighetsstörningar	58	1 057	1 115	1,9	94,8
XIII M75 Sjukdomstillstånd i skulderled	302	635	937	1,6	67,8
XIX S13 Luxation och distorsion av leder och ligament i hals och halskotpelare	62	823	885	1,5	93,0
XIII M51 Andra sjukdomar i mellankotskivorna	210	645	855	1,5	75,4
V F31 Bipolär sjukdom	258	590	849	1,4	69,5
XIII M17 Knäartros	241	558	799	1,4	69,8
V F20 Schizofreni	29	717	746	1,3	96,1
VI G35 Multipel skleros	80	538	618	1,1	87,1
V F84 Genomgripande utvecklingsstörningar	22	565	587	1,0	96,3
XVIII R52 Smärta och värk som ej klassificeras annorstädes	80	479	560	1,0	85,5
V F70 Lindrig psykisk utvecklingsstörning	3	550	553	0,9	99,5
V F40 Fobiska syndrom	42	503	546	0,9	92,1
V F34 Kroniska förstämningssyndrom	26	514	540	0,9	95,2
V F45 Somatoforma syndrom	15	518	533	0,9	97,2
XIII M19 Andra artroser	110	413	523	0,9	79,0
V F10 Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol	71	437	508	0,9	86,0
IX I63 Cerebral infarkt	153	336	489	0,8	68,7
XIII M25 Andra ledsjukdomar som ej klassificeras annorstädes	165	322	487	0,8	66,1
Total	14 546	44 033	58 580	56,0	75,2

Bilaga

Tabell 7 Andel av sjukfallen och SA-mottagarna samt kostnaderna 2009, per diagnos (Kapitel), Kvinnor

Diagnoskapitel (I-XXI)		Sjukpenning		Sjukersättning/ Aktivitetsersättning	
		Sjukfall %	Kostnad % ^a	Mottagare %	Kostnad % ^b
I	Infektioner	1,4	0,7	0,4	0,4
II	Tumörer	5,8	9,3	1,7	1,6
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	0,0	0,0	0,2	0,2
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnesomsättningssjukdomar	1,9	1,4	1,6	1,6
V	Psyksiska sjukdomar	25,2	34,2	36,9	37,4
VI- VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	5,4	4,7	6,6	6,4
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	2,8	3,2	3,3	3,3
X	Andningsorganens sjukdomar	5,2	1,6	1,2	1,2
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	2,8	1,8	1,2	1,1
XII	Hudsjukdomar	0,9	0,7	0,8	0,8
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	24,5	24,2	37,7	37,5
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorganen	2,6	1,3	0,3	0,3
XV	Graviditetskomplikationer	7,9	5,9	0,1	0,1
XVI	Vissa perinatala tillstånd	0,0	0,0	0,0	0,0
XVII	Medfödda missbildningar	0,2	0,2	0,9	0,9
XVIII	Symptom	3,4	2,9	2,1	2,1
XIX	Skador och förgiftningar	8,7	6,6	4,0	4,0
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	0,0	0,0	0,1	0,1
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	1,3	1,2	1,0	1,0
Total %		100,0	100,0	100,0	100,0
Antal fall sjukskrivning/ mottagare SA (n)		309 444	–	312 546	–
Total kostnad miljoner kr		–	8 114	–	27 604

^a Avser utbetalning för sjukskrivningar längre än 14 dagar med sjukpenning el. motsv. under 2009.

^b Avser sjukersättning eller aktivitetsersättning utbetalad under 2009.

Tabell 8 Andel av sjukfallen och SA-mottagarna samt kostnaderna 2009, per diagnos (Kapitel), Män

Diagnoskapitel (I-XXI)		Sjukpenning		Sjukersättning/ Aktivitetsersättning	
		Sjukfall %	Kostnad % ^a	Mottagare %	Kostnad % ^b
I	Infektioner	1,7	0,9	0,6	0,6
II	Tumörer	5,1	8,2	1,4	1,3
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	0,0	0,0	0,2	0,2
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnesomsättningssjukdomar	1,3	1,2	1,9	2,0
V	Psykiska sjukdomar	18,4	25,8	42,4	41,3
VI-VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	5,2	5,1	7,5	7,4
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	7,2	8,4	7,4	7,6
X	Andningsorganens sjukdomar	4,3	1,6	1,4	1,4
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	4,7	2,6	1,1	1,0
XII	Hudsjukdomar	1,1	0,8	0,6	0,6
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	28,5	27,2	25,7	26,8
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorganen	1,2	1,0	0,4	0,4
XVI	Vissa perinatale tillstånd	0,0	0,0	0,1	0,1
XVII	Medfödda missbildningar	0,2	0,2	1,1	1,0
XVIII	Symptom	2,7	2,4	1,5	1,5
XIX	Skador och förgiftningar	17,5	13,4	5,8	5,9
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	0,1	0,0	0,1	0,1
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	1,0	1,2	0,9	0,8
Total %		100,0	100,0	100,0	100,0
Antal fall sjukskrivning/ mottagare SA (n)		193 493	–	203 472	–
Total kostnad miljoner kr		–	6 432	–	20 940

^a Avser utbetalning för sjukskrivningar längre än 14 dagar med sjukpenning el. motsv. under 2009.

^b Avser sjukersättning eller aktivitetsersättning utbetalad under 2009.

Tabell 9 Kostnaderna för sjukskrivning och SA 2009 per diagnos (Kapitel), Kvinnor, andel av totalen samt andel SA

Diagnoskapitel (I-XXI)		Sjukpenning miljoner kr ^a	SA miljoner kr ^b	Totalt	%	% SA
I	Infektioner	54	105	159	0,4	66,0
II	Tumörer	754	436	1 190	3,3	36,6
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	0	54	54	0,2	100,0
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnesomsättningssjukdomar	111	449	560	1,6	80,2
V	Psykiska sjukdomar	2 777	10 325	13 102	36,7	78,8
VI-VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	380	1 758	2 138	6,0	82,2
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	262	921	1 183	3,3	77,9
X	Andningsorganens sjukdomar	134	332	465	1,3	71,4
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	148	307	456	1,3	67,3
XII	Hudsjukdomar	55	217	271	0,8	80,1
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	1 968	10 353	12 321	34,5	84,0
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorganen	106	74	180	0,5	41,1
XV	Graviditetskomplikationer	479	25	503	1,4	5,0
XVI	Vissa perinatale tillstånd	1	10	11	0,0	90,9
XVII	Medfödda missbildningar	15	249	264	0,7	94,3
XVIII	Symptom	233	589	822	2,3	71,7
XIX	Skador och förgiftningar	536	1 115	1 651	4,6	67,5
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	3	19	22	0,1	86,4
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	99	269	368	1,0	73,1
Total kostnad miljoner kr		8 114	27 604	35 719	100,0	77,3
Antal fall sjukskrivning/ individer SA (n)		309 444	312 546	–	–	–

^a Avser utbetalning för sjukskrivningar längre än 14 dagar med sjukpenning el. motsv. under 2009.

^b Avser sjukersättning eller aktivitetsersättning utbetalad under 2009.

Tabell 10 Kostnaderna för sjukskrivning och SA 2009 per diagnos (Kapitel), Män, andel av totalen samt andel SA

Diagnoskapitel (I-XXI)		Sjukpenning miljoner kr ^a	SA miljoner kr ^b	Totalt	%	% SA
I	Infektioner	60	125	185	0,7	67,6
II	Tumörer	525	280	805	2,9	34,8
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	0	39	39	0,1	100,0
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnes- omsättningssjukdomar	79	417	496	1,8	84,1
V	Psykiska sjukdomar	1 661	8 651	10 312	37,7	83,9
VI- VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	329	1 542	1 871	6,8	82,4
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	542	1 596	2 138	7,8	74,6
X	Andningsorganens sjukdomar	102	286	387	1,4	73,9
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	167	215	383	1,4	56,1
XII	Hudsjukdomar	51	127	178	0,6	71,3
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	1 748	5 606	7 353	26,9	76,2
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorganen	64	78	141	0,5	55,3
XVI	Vissa perinatale tillstånd	1	12	13	0,0	92,3
XVII	Medfödda missbildningar	11	213	224	0,8	95,1
XVIII	Symptom	152	320	473	1,7	67,7
XIX	Skador och förgiftningar	861	1 243	2 103	7,7	59,1
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	2	22	24	0,1	91,7
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	79	169	248	0,9	68,1
Total kostnad miljoner kr		6 432	20 940	27 372	100,0	76,5
Antal fall sjukskrivning/ individer SA (n)		193 493	203 472	–	–	–

^a Avser utbetalning för sjukskrivningar längre än 14 dagar med sjukpenning el. motsv. under 2009.

^b Avser sjukersättning eller aktivitetsersättning utbetalad under 2009.

Tabell 11 Utbetald sjukpenning per dag samt antal ersatta dagar per diagnos 2009 (Kapitel)^a, Kvinnor

Diagnoskapitel (I-XXI)	Medelvärden		
	Sjukpenning kr/dag ^b	Ersatta dagar netto ^c	Ersatta dagar brutto
I Infektioner	465	31	42
II Tumörer	472	91	121
IV Sjukdomar i endokrina systemet och ämnesomsättningssjukdomar	453	45	60
V Psykiska sjukdomar	400	87	123
VI-VIII Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	427	57	79
IX Cirkulationsorganens sjukdomar	430	73	103
X Andningsorganens sjukdomar	480	20	25
XI Matsmältningsorganens sjukdomar	458	41	52
XII Hudsjukdomar	427	50	66
XIII Rörelseorganens sjukdomar	407	66	91
XIV Sjukdomar i urin- och könsorgan	488	29	35
XV Graviditetskomplikationer	447	42	48
XVI Vissa perinatale tillstånd	455	49	67
XVII Medfödda missbildningar	434	56	76
XVIII Symptom	423	53	73
XIX Skador och förgiftningar	450	46	63
XX Yttre orsaker till sjukdom och död	453	48	58
XXI Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	464	57	81
Genomsnitt för alla diagnoser	428	63	87

^a Uppgifter redovisas endast för diagnoskapitel som innehåller minst 10 sjukskrivningar.

^b Maximal dagpenning var år 2009 682 kr vid 80 % ersättningsnivå och 640 kr vid 75 % ersättningsnivå.

^c Ersatta dagar netto: partiellt ersatta dagar omräknade till hela dagar.

Tabell 12 Utbetalad sjukpenning per dag samt antal ersatta dagar per diagnos 2009 (Kapitel)^a, Män

Diagnoskapitel (I-XXI)	Medelvärden		
	Sjukpenning kr/dag ^b	Ersatta dagar netto ^c	Ersatta dagar brutto
I Infektioner	529	38	48
II Tumörer	526	102	124
IV Sjukdomar i endokrina systemet och ämnesomsättningssjukdomar	490	70	88
V Psykiska sjukdomar	458	102	131
VI-VIII Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	501	69	88
IX Cirkulationsorganens sjukdomar	497	81	107
X Andningsorganens sjukdomar	546	25	30
XI Matsmältningsorganens sjukdomar	541	37	44
XII Hudsjukdomar	508	51	64
XIII Rörelseorganens sjukdomar	500	66	85
XIV Sjukdomar i urin- och könsorgan	514	60	75
XVI Vissa perinatale tillstånd	527	68	76
XVII Medfödda missbildningar	473	79	96
XVIII Symptom	498	61	79
XIX Skador och förgiftningar	528	50	62
XX Yttre orsaker till sjukdom och död	501	44	60
XXI Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	500	86	116
Genomsnitt för alla diagnoser	503	69	88

^a Uppgifter redovisas endast för diagnoskapitel som innehåller minst 10 sjukskrivningar.

^b Maximal dagpenning var år 2009 682 kr vid 80 % ersättningsnivå och 640 kr vid 75 % ersättningsnivå.

^c Ersatta dagar netto: partiellt ersatta dagar omräknade till hela dagar.

Tabell 13 Utbetalad SA per månad, andel hel omfattning, andel sjukersättning respektive aktivitetsersättning, per diagnos 2009 (Kapitel), Kvinnor

Diagnoskapitel (I-XXI)		Medel- belopp kr/månad	% hel om- fattning	% sjuk- ersättning	% aktivitets- ersättning
I	Infektioner	8 122	63,6	98,2	1,8
II	Tumörer	8 168	58,4	97,8	2,2
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	8 219	61,4	97,1	2,9
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnes- omsättningssjukdomar	8 151	67,0	97,4	2,6
V	Psykiska sjukdomar	8 530	77,1	89,6	10,4
VI- VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	8 003	61,4	94,5	5,5
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	8 625	63,4	99,1	0,9
X	Andningsorganens sjukdomar	8 607	69,8	99,2	0,8
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	8 004	58,7	97,7	2,3
XII	Hudsjukdomar	8 161	61,0	99,1	0,9
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	8 167	60,2	99,4	0,6
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorgan	8 186	63,7	95,5	4,5
XV	Graviditetskomplikationer	8 504	75,3	95,9	4,1
XVI	Vissa perinatale tillstånd	7 526	65,8	86,5	13,5
XVII	Medfödda missbildningar	7 768	77,3	77,6	22,4
XVIII	Symptom	8 539	67,4	96,9	3,1
XIX	Skador och förgiftningar	8 323	58,6	97,3	2,7
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	8 437	65,6	96,7	3,3
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	8 463	53,6	92,6	7,4
Genomsnitt för alla diagnoser		8 321	67,0	94,9	5,1

Tabell 14 Utbetalad SA per månad, andel hel omfattning, andel sjukersättning respektive aktivitetsersättning, per diagnos 2009 (Kapitel), Män

Diagnoskapitel (I-XXI)		Medel- belopp kr/månad	% hel om- fattning	% sjuk- ersättning	% aktivitets- ersättning
I	Infektioner	9 492	72,6	98,0	2,0
II	Tumörer	9 922	69,3	96,5	3,5
III	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	9 635	67,5	93,8	6,2
IV	Sjukdomar i endokrina systemet och ämnes- omsättningssjukdomar	10 078	74,1	97,5	2,5
V	Psykiska sjukdomar	9 308	88,5	84,8	15,2
VI- VIII	Sjukdomar i nervsystem och sinnesorgan	9 497	70,8	92,7	7,3
IX	Cirkulationsorganens sjukdomar	10 244	68,3	99,5	0,5
X	Andningsorganens sjukdomar	9 899	73,7	99,1	0,9
XI	Matsmältningsorganens sjukdomar	9 529	67,3	96,7	3,3
XII	Hudsjukdomar	9 810	64,3	98,8	1,2
XIII	Rörelseorganens sjukdomar	10 024	65,4	99,6	0,4
XIV	Sjukdomar i urin- och könsorgan	9 380	67,8	95,0	5,0
XVI	Vissa perinatale tillstånd	8 850	78,0	89,4	10,6
XVII	Medfödda missbildningar	8 316	85,7	71,5	28,5
XVIII	Symptom	10 029	73,3	94,1	5,9
XIX	Skador och förgiftningar	9 737	65,7	96,5	3,5
XX	Yttre orsaker till sjukdom och död	9 495	70,2	90,4	9,6
XXI	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet	9 591	67,6	80,8	19,2
Genomsnitt för alla diagnoser		9 642	76,6	91,9	8,1

Tabell 15 Sjukförsäkringskostnaderna för de 25 sjukdomar som står för störst andel av kostnaderna 2009, Kvinnor, andel av totalen samt andel SA

Diagnos (kapitel kod benämning)	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Totalt	%	% SA
XIII M79 Andra sjukdomstillstånd i mjuk- vävnader som ej klassificeras annorstädes	252	3 054	3 306	9,9	92,4
V F32 Depressiv episod	934	1 717	2 651	7,9	64,8
XIII M54 Ryggvärk	390	1 781	2 170	6,5	82,1
V F43 Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	716	1 331	2 047	6,1	65,0
V F41 Andra ångestsyndrom	374	1 184	1 558	4,7	76,0
XIII M53 Andra ryggsjukdomar som ej klassificeras annorstädes	119	931	1 051	3,1	88,6
V F33 Recidiverande depressioner	221	626	847	2,5	73,9
V F60 Specifika personlighetsstörningar	42	570	612	1,8	93,1
XIX S13 Luxation och distorsion av leder och ligament i hals och halskotpelare	35	510	545	1,6	93,6
V F31 Bipolär sjukdom	159	356	515	1,5	69,1
XIII M75 Sjukdomstillstånd i skulderled	129	325	454	1,4	71,6
VI G35 Multipel skleros	54	368	423	1,3	87,0
XIII M51 Andra sjukdomar i mellankotskivorna	92	308	400	1,2	77,0
XIII M17 Knäartros	115	285	400	1,2	71,3
V F45 Somatoforma syndrom	10	383	393	1,2	97,5
XVIII R52 Smärta och värk som ej klassificeras annorstädes	50	338	388	1,2	87,1
II C50 Malign tumör i bröstkörtel	248	129	377	1,1	34,2
V F34 Kroniska förstämningssyndrom	15	297	312	0,9	95,2
XIII M25 Andra ledsjukdomar som ej klassificeras annorstädes	94	216	310	0,9	69,7
XIII M19 Andra artroser	51	248	299	0,9	82,9
V F40 Fobiska syndrom	20	270	290	0,9	93,1
XIII M05 Seropositiv reumatoid artrit	43	237	279	0,8	84,9
V F70 Lindrig psykisk utvecklingsstörning	1	269	271	0,8	99,3
V F20 Schizofreni	9	243	251	0,8	96,8
XV O26 Vård av modern för andra tillstånd i huvudsak sammanhängande med graviditeten	238	3	241	0,7	1,2
Total	8 114	25 278	33 392	61,1	75,7

Diagnoser som förekommer på listan över de 25 kostsammaste för kvinnor men inte för män är kursiverade.

Tabell 16 Sjukförsäkringskostnaderna för de 25 sjukdomar som står för störst andel av kostnaderna 2009, Män, andel av totalen samt andel SA

Diagnos (kapitel kod benämning)	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad	%	% SA
XIII M54 Ryggvärk	403	1 571	1 974	7,8	79,6
V F32 Depressiv episod	553	963	1 516	6,0	63,5
V F43 Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	294	688	981	3,9	70,1
V F41 Andra ångestsyndrom	221	673	894	3,5	75,3
XIII M53 Andra ryggsjukdomar som ej klassificeras annorstädes	84	581	665	2,6	87,4
V F60 Specifika personlighetsstörningar	16	487	503	2,0	96,8
V F33 Recidiverande depressioner	145	353	498	2,0	70,9
V F20 Schizofreni	21	474	495	2,0	95,8
XIII M79 Andra sjukdomstillstånd i mjuk- vävnader som ej klassificeras annorstädes	84	407	490	1,9	83,1
XIII M75 Sjukdomstillstånd i skulderled	173	310	483	1,9	64,2
XIII M51 Andra sjukdomar i mellankotskivorna	118	337	455	1,8	74,1
<i>V F84 Genomgripande utvecklingsstörningar</i>	15	384	399	1,6	96,2
XIII M17 Knäartros	126	273	399	1,6	68,4
<i>V F10 Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol</i>	47	328	375	1,5	87,5
XIX S13 Luxation och distorsion av leder och ligament i hals och halskotpelare	27	313	341	1,4	91,8
V F31 Bipolär sjukdom	99	235	334	1,3	70,4
<i>IX I63 Cerebral infarkt</i>	105	217	322	1,3	67,4
V F70 Lindrig psykisk utvecklingsstörning	1	281	282	1,1	99,6
<i>V F90 Hyperaktivitetsstörningar</i>	35	241	276	1,1	87,3
<i>IX I25 Kronisk ischemisk hjärtsjukdom</i>	26	230	255	1,0	90,2
V F40 Fobiska syndrom	22	233	255	1,0	91,4
XIII M16 Höftledsartros	106	137	244	1,0	56,1
<i>IX I69 Sena effekter av cerebrovaskulär sjukdom</i>	41	196	237	0,9	82,7
V F34 Kroniska förstämningssyndrom	12	217	228	0,9	95,2
<i>XIII M50 Sjukdomar i halskotpelarens mellankotskivor</i>	41	186	227	0,9	81,9
Total	6 432	18 755	25 187	52,1	74,5

Diagnoser som förekommer på listan över de 25 kostsammaste för män men inte för kvinnor är kursiverade.

Tabell 17 Sjukförsäkringskostnaderna redovisat per diagnosgrupp 2009.
Endast diagnosgrupper med minst 10 sjukfall/SA-mottagare redovisas.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel I				
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar (A00–B99)				
A00-A09 Infektionssjukdomar utgående från mag-tarmkanalen	14	3	16	0,0
A15-A19 Tuberkulos	4	3	7	0,0
A20-A28 Vissa djurburna bakteriesjukdomar	0	1	1	0,0
A30-A49 Andra bakteriesjukdomar	18	12	30	0,1
A50-A64 Huvudsakligen sexuellt överförda infektioner	0	1	1	0,0
A65-A69 Andra spiroketsjukdomar	5	6	11	0,0
A80-A89 Virussjukdomar i centrala nervsystemet	9	23	31	0,1
A90-A99 Febersjukdomar orsakade av virus överförda av leddjur och virusorsakade hemorragiska febrar	0	1	1	0,0
B00-B09 Virussjukdomar med hudutslag och slemhinneutslag	7	6	14	0,0
B15-B19 Virushepatit	24	32	55	0,1
B20-B24 Sjukdom orsakad av humant immunbristvirus [HIV]	3	33	36	0,1
B25-B34 Andra virussjukdomar	18	4	22	0,0
B35-B49 Svampsjukdomar	1	3	4	0,0
B50-B64 Protozosjukdomar	0	2	2	0,0
B65-B83 Masksjukdomar	0	4	4	0,0
B85-B89 Lusangrepp, acarinos (angrepp av kvalster) och andra infestationer	0	1	1	0,0
B90-B94 Sena effekter av infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	5	68	73	0,1
B95-B97 Bakterier, virus och andra infektiösa organismer	1	0	1	0,0
B99-B99 Andra infektionssjukdomar	5	1	6	0,0

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel II				
Tumörer (C00–D48)				
C00-C14 Maligna tumörer i läpp, munhåla och svalg	32	24	56	0,1
C15-C26 Maligna tumörer i matsmältningsorganen	210	59	268	0,5
C30-C39 Maligna tumörer i andningsorganen och brösthållans organ	89	38	127	0,2
C40-C41 Maligna tumörer i ben och ledbrosk	5	9	14	0,0
C43-C44 Melanom och andra maligna tumörer i huden	18	8	26	0,0
C45-C49 Maligna tumörer i mesotelial (kroppshåletäckande) vävnad och mjukvävnad	28	13	41	0,1
C50-C50 Malign tumör i bröstkörtel	249	129	378	0,6
C51-C58 Maligna tumörer i de kvinnliga könsorganen	92	35	127	0,2
C60-C63 Maligna tumörer i de manliga könsorganen	72	27	99	0,2
C64-C68 Maligna tumörer i urinorganen	32	13	45	0,1
C69-C72 Maligna tumörer i öga, hjärnan och andra delar av centrala nervsystemet	68	71	139	0,2
C73-C75 Maligna tumörer i tyreoida och andra endokrina körtlar	9	10	18	0,0
C76-C80 Maligna tumörer med ofullständigt angivna, sekundära och icke specificerade lokalisationer	54	15	69	0,1
C81-C96 Maligna tumörer i lymfatisk, blodbildande och besläktad vävnad	130	106	236	0,4
D00-D09 Cancer in situ (lokalt begränsad cancer utgången från epitel)	7	6	13	0,0
D10-D36 Benigna tumörer	73	96	169	0,3
D37-D48 Tumörer av osäker eller okänd natur	70	33	103	0,2

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel III				
<i>Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet (D50–D89)</i>				
D50-D53 Nutritionsanemier	11	7	18	0,0
D55-D59 Hemolytiska anemier (blodbrist på grund av ökad nedbrytning av röda blodkroppar)	2	4	7	0,0
D60-D64 Aplastisk anemi (blodbrist på grund av upphörd eller minskad blodbildning i benmärgen) och andra anemier	11	6	17	0,0
D65-D69 Koagulationsrubbningar, purpura (punktformiga blödningar i huden mm) och andra blödningstillstånd	3	12	15	0,0
D70-D77 Andra sjukdomar i blod och blodbildande organ	2	8	10	0,0
D80-D89 Vissa rubbningar i immunsystemet	14	49	62	0,1
Kapitel IV				
<i>Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar (E00–E90)</i>				
E00-E07 Sjukdomar i sköldkörteln	37	56	93	0,2
E10-E14 Diabetes (sockersjuka)	72	510	582	1,0
E15-E16 Andra rubbningar i glukosreglering och bukspottkörtelns inre sekretion	0	2	3	0,0
E20-E35 Sjukdomar i andra endokrina körtlar	16	48	65	0,1
E40-E46 Näringsbrist	1	5	6	0,0
E50-E64 Andra näringsbriststillstånd	1	6	7	0,0
E65-E68 Fetma och andra övernäringstillstånd	51	115	166	0,3
E70-E90 Ämnesomsättningssjukdomar	11	76	86	0,1

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel V				
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (F00–F99)				
F00-F09 Organiska, inklusive symtomatiska, psykiska störningar	36	327	363	0,6
F10-F19 Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av psykoaktiva substanser	117	720	837	1,4
F20-F29 Schizofreni, schizotypa störningar och vanföreställningssyndrom	140	1 497	1 637	2,8
F30-F39 Förstämningssyndrom	2 173	4 923	7 096	12,1
F40-F48 Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	1 722	5 352	7 074	12,1
F50-F59 Beteendestörningar förenade med fysiologiska rubbningar och fysiska faktorer	71	175	246	0,4
F60-F69 Personlighetsstörningar och beteendestörningar hos vuxna	69	1 249	1 318	2,3
F70-F79 Psykisk utvecklingsstörning	5	1 007	1 012	1,7
F80-F89 Störningar av psykisk utveckling	24	776	800	1,4
F90-F98 Beteendestörningar och emotionella störningar med debut vanligen under barndom och ungdomstid	74	462	536	0,9
F99-F99 Ospecificerad psykisk störning	9	47	55	0,1
Kapitel VI				
Sjukdomar i nervsystemet (G00–G99)				
G00-G09 Inflammatoriska sjukdomar i centrala nervsystemet	17	40	57	0,1
G10-G13 Systemiska atrofier som primärt engagerar centrala nervsystemet	20	84	105	0,2
G20-G26 Basalgangliesjukdomar och rörelserubbningar	42	201	243	0,4
G30-G32 Andra degenerativa sjukdomar i nervsystemet	7	71	78	0,1
G35-G37 Myelinförstörande sjukdomar i centrala nervsystemet	85	554	640	1,1
G40-G47 Episodiska och paroxysmala sjukdomar	82	429	510	0,9
G50-G59 Sjukdomar i nerver, nervrötter och nervplexus	182	175	356	0,6
G60-G64 Polyneuropatier (samtidig sjuk- dom i flera perifera nerver) och andra sjukdomar i perifera nervsystemet	25	124	149	0,3
G70-G73 Neuromuskulära transmissions- rubbningar (rubbningar i överföring av impulser mellan nerver och muskler) och sjukdomar i muskler	16	127	142	0,2
G80-G83 Cerebral pares och andra förlamningssyndrom	25	268	293	0,5
G90-G99 Andra sjukdomar i nervsystemet	50	209	260	0,4

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel VII				
Sjukdomar i ögat och närliggande organ (H00–H59)				
H00-H06 Sjukdomar i ögonlock, tårapparat och ögonhåla	3	4	7	0,0
H10-H13 Sjukdomar i bindehinnan	2	3	4	0,0
H15-H22 Sjukdomar i senhinnan, hornhinnan, regnbågshinnan och ciliarkroppen	10	17	27	0,0
H25-H28 Sjukdomar i linsen	6	4	10	0,0
H30-H36 Sjukdomar i åderhinnan och näthinnan	33	88	121	0,2
H40-H42 Glaukom (grön starr)	5	17	22	0,0
H43-H45 Sjukdomar i glaskroppen och ögongloben	4	6	10	0,0
H46-H48 Sjukdomar i synnerven och synbanorna	5	12	17	0,0
H49-H52 Sjukdomar i ögonmusklerna, förändringar i de binokulära rörelserna samt ögats ackommodation och refraktion	4	11	15	0,0
H53-H54 Synstörningar och blindhet	10	53	64	0,1
H55-H59 Andra sjukdomar i ögat och närliggande organ	2	9	12	0,0
Kapitel VIII				
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet (H60–H95)				
H60-H62 Sjukdomar i yttreörat och hörselgången	1	2	3	0,0
H65-H75 Sjukdomar i mellanörat och mastoidutskottet	7	4	10	0,0
H80-H83 Sjukdomar i innerörat	32	99	131	0,2
H90-H95 Andra öronsjukdomar	34	361	394	0,7

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel IX				
Cirkulationsorganens sjukdomar (I00–I99)				
I00-I02 Akut reumatisk feber	1	1	2	0,0
I05-I09 Kroniska reumatiska hjärtsjukdomar	1	5	7	0,0
I10-I15 Hypertonisjukdomar (högt blodtryck och därmed sammanhängande sjukdomar)	45	226	271	0,5
I20-I25 Ischemiska hjärtsjukdomar (sjukdomar orsakade av otillräcklig blodtillförsel till hjärtmuskeln)	149	638	787	1,3
I26-I28 Sjukdomstillstånd inom lungcirkulationen	16	16	31	0,1
I30-I52 Andra former av hjärtsjukdom	154	350	504	0,9
I60-I69 Sjukdomar i hjärnans kärl	364	1 052	1 415	2,4
I70-I79 Sjukdomar i artärer, arterioler (småartärer) och kapillärer	40	91	130	0,2
I80-I89 Sjukdomar i vener, lymfkärl och lymfkörtlar som ej klassificeras annorstädes	31	44	75	0,1
I95-I99 Andra och icke specificerade sjukdomar i cirkulationsorganen	4	16	20	0,0
Kapitel X				
Andningsorganens sjukdomar (J00–J99)				
J00-J06 Akuta infektioner i övre luftvägarna	61	4	66	0,1
J10-J18 Influensa och lunginflammation	55	5	60	0,1
J20-J22 Andra akuta infektioner i nedre luftvägarna	25	4	29	0,0
J30-J39 Andra sjukdomar i övre luftvägarna	9	17	26	0,0
J40-J47 Kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna	61	482	543	0,9
J60-J70 Lungsjukdomar av yttre orsaker	2	18	20	0,0
J80-J84 Andra lungsjukdomar som huvudsakligen engagerar interstitiet (lungornas stödjevävnad)	7	14	22	0,0
J85-J86 Variga och nekrotiska tillstånd i nedre luftvägarna	2	1	2	0,0
J90-J94 Andra sjukdomar i lungsäcken	8	6	13	0,0
J95-J99 Andra sjukdomar i andningsorganen	6	18	24	0,0

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjukpenning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel XI				
Matsmältningsorganens sjukdomar (K00–K93)				
K00-K14 Sjukdomar i munhåla, spottkörtlar och käkar	7	4	10	0,0
K20-K31 Matstrupens, magsäckens och tolvfingertarmens sjukdomar	31	30	61	0,1
K35-K38 Sjukdomar i blindtarmen	8	1	8	0,0
K40-K46 Bräck	51	16	67	0,1
K50-K52 Icke infektiös inflammation i tunntarmen och tjocktarmen	86	227	312	0,5
K55-K63 Andra sjukdomar i tarmen	59	99	158	0,3
K65-K67 Sjukdomar i bukhinnan	2	1	3	0,0
K70-K77 Sjukdomar i levern	23	52	74	0,1
K80-K87 Sjukdomar i gallblåsan, gallvägarna och bukspottkörteln	40	29	69	0,1
K90-K93 Andra sjukdomar i matsmältningsorganen	10	23	34	0,1
Kapitel XII				
Hudens och underhudens sjukdomar (L00–L99)				
L00-L08 Infektioner i hud och underhud	22	4	26	0,0
L10-L14 Blåsdermatoser (hudsjukdomar med blåsor)	1	2	3	0,0
L20-L30 Dermatitis och eksem	20	68	88	0,2
L40-L45 Papuloskvamösa sjukdomar	38	182	220	0,4
L50-L54 Urtikaria (nässelfeber) och erytematösa tillstånd (tillstånd med hudrodnad)	4	13	17	0,0
L55-L59 Strålningsrelaterade sjukdomar i hud och underhud	1	2	2	0,0
L60-L75 Sjukdomar i hår, hårfolliklar, naglar, talgkörtlar och svettkörtlar	3	8	12	0,0
L80-L99 Andra sjukdomar i hud och underhud	17	28	45	0,1

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjukpenning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel XIII				
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven (M00–M99)				
M00-M03 Infektiösa ledsjukdomar	14	20	35	0,1
M05-M14 Inflammatoriska polyartriter	165	864	1 029	1,8
M15-M19 Artros	602	1 488	2 090	3,6
M20-M25 Andra ledsjukdomar	425	446	872	1,5
M30-M36 Inflammatoriska systemsjukdomar	64	333	398	0,7
M40-M43 Deformerande ryggsjukdomar	38	201	239	0,4
M45-M49 Spondylopatier	131	881	1 012	1,7
M50-M54 Andra ryggsjukdomar	1 290	5 885	7 175	12,2
M60-M63 Muskelsjukdomar	9	56	65	0,1
M65-M68 Sjukdomar i ledhinnor och senor	54	36	90	0,2
M70-M79 Andra sjukdomar i mjukvävnader	819	4 448	5 268	9,0
M80-M85 Rubbningar i bentäthet och benstruktur	31	62	93	0,2
M86-M90 Andra sjukdomar i benvävnad	20	37	57	0,1
M91-M94 Sjukdomar i broskvävnad	10	21	31	0,1
M95-M99 Andra sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	42	70	111	0,2
Kapitel XIV				
Sjukdomar i urin- och könsorganen (N00–N99)				
N00-N08 Glomerulussjukdomar	7	23	30	0,1
N10-N16 Tubulo-interstitiella njursjukdomar	11	7	18	0,0
N17-N19 Njursvikt	42	59	101	0,2
N20-N23 Sten i urinvägarna	11	3	14	0,0
N25-N29 Andra sjukdomar i njure och urinledare	2	13	15	0,0
N30-N39 Andra sjukdomar i urinorganen	14	13	28	0,0
N40-N51 Sjukdomar i de manliga könsorganen	12	10	21	0,0
N60-N64 Sjukdomar i bröstkörtel	9	0	10	0,0
N70-N77 Inflammatoriska sjukdomar i de kvinnliga bäckenorganen	4	3	8	0,0
N80-N98 Icke inflammatoriska sjukdomar i de kvinnliga könsorganen	53	11	65	0,1
N99-N99 Andra sjukliga tillstånd i urin- och könsorganen	2	1	3	0,0

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel XV				
Graviditet, förlossning och barnsängstid (O00–O99)				
O00-O08 Graviditet som avslutas med abort	7	0	7	0,0
O10-O16 Ödem, proteinuri (äggvita i urinen) och hypertoni under graviditet, förlossning och barnsängstid	17	5	21	0,0
O20-O29 Andra sjukdomar hos den blivande modern i huvudsak sammanhängande med graviditeten	329	15	344	0,6
O30-O48 Vård under graviditet på grund av problem relaterade till fostret och amnionhålan samt befarade förlossningsproblem	102	1	104	0,2
O60-O75 Komplikationer vid värkarbete och förlossning	2	1	4	0,0
O80-O84 Förlossning	1	0	1	0,0
O85-O92 Komplikationer huvudsakligen sammanhängande med barnsängstiden	5	1	6	0,0
O95-O99 Andra obstetriska tillstånd som ej klassificeras annorstädes	15	0	15	0,0
Kapitel XVI				
Vissa perinatale tillstånd (P00–P96)				
P00-P04 Foster och nyfödd som påverkats av tillstånd hos modern och av komplikationer vid graviditet, värkarbete och förlossning	0	1	1	0,0
P10-P15 Förlossningsskador	1	8	9	0,0
P20-P29 Sjukdomar i andningsorgan och cirkulationsorgan specifika för den perinatale perioden	0	3	3	0,0
P35-P39 Infektioner specifika för den perinatale perioden	0	2	2	0,0
P50-P61 Blödningssjukdomar och blodsjukdomar hos foster och nyfödd	0	3	3	0,0
P70-P74 Övergående endokrina rubbningar och ämnesomsättnings-rubbningar specifika för foster och nyfödd	0	1	1	0,0
P75-P78 Sjukdomar i matsmältningsorganen hos foster och nyfödd	0	1	1	0,0
P90-P96 Andra sjukdomar och rubbningar under den perinatale perioden	0	1	2	0,0

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel XVII Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser (Q00–Q99)				
Q00-Q07 Medfödda missbildningar av nervsystemet	2	47	49	0,1
Q10-Q18 Medfödda missbildningar av öga, öra, ansikte och hals	1	12	13	0,0
Q20-Q28 Medfödda missbildningar av cirkulationsorganen	6	25	31	0,1
Q30-Q34 Medfödda missbildningar av andningsorganen	0	1	1	0,0
Q35-Q37 Kluven läpp och gom	0	0	1	0,0
Q38-Q45 Andra medfödda missbildningar av matsmältningsorganen	1	4	5	0,0
Q50-Q56 Medfödda missbildningar av könsorganen	0	1	1	0,0
Q60-Q64 Medfödda missbildningar av urinorganen	2	12	14	0,0
Q65-Q79 Medfödda missbildningar och deformiteter av muskler och skelett	9	76	85	0,1
Q80-Q89 Andra medfödda missbildningar	4	50	55	0,1
Q90-Q99 Kromosomavvikelser som ej klassificeras annorstädes	0	119	119	0,2
Kapitel XVII Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstädes (R00–R99)				
R00-R09 Symtom och sjukdomstecken från cirkulationsorganen och andningsorganen	34	35	70	0,1
R10-R19 Symtom och sjukdomstecken från matsmältningsorganen och buken	65	46	111	0,2
R20-R23 Symtom och sjukdomstecken från huden och underhuden	12	13	25	0,0
R25-R29 Symtom och sjukdomstecken från nervsystemet och muskuloskeletala systemet	14	35	49	0,1
R30-R39 Symtom och sjukdomstecken från urinorganen	4	4	8	0,0
R40-R46 Symtom och sjukdomstecken avseende intellektuella funktioner, uppfattningsförmåga, känsloläge och beteende	62	98	160	0,3
R47-R49 Symtom och sjukdomstecken avseende talet och rösten	3	24	27	0,0
R50-R69 Allmänna symtom och sjukdomstecken	183	620	803	1,4
R70-R79 Onormala fynd vid blodundersökning utan diagnos	2	4	7	0,0
R80-R82 Onormala fynd vid urinundersökning utan diagnos	0	0	0	0,0
R83-R89 Onormala fynd vid undersökning av andra kroppsvätskor, substanser och vävnader, utan diagnos	0	0	1	0,0
R90-R94 Onormala fynd vid radiologisk diagnostik och vid funktionsundersökning utan diagnos	5	1	6	0,0

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel XIX				
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker (S00–T98)				
S00-S09 Skador på huvudet	67	240	307	0,5
S10-S19 Skador på halsen	90	890	981	1,7
S20-S29 Skador i bröstregionen	45	35	79	0,1
S30-S39 Skador i buken, nedre delen av ryggen, ländkotpelaren och bäckenet	45	69	113	0,2
S40-S49 Skador på skuldra och överarm	154	87	241	0,4
S50-S59 Skador på armbåge och underarm	143	47	191	0,3
S60-S69 Skador på handled och hand	178	60	238	0,4
S70-S79 Skador på höft och lår	53	40	93	0,2
S80-S89 Skador på knä och underben	337	103	439	0,7
S90-S99 Skador på fotled och fot	83	39	122	0,2
T00-T07 Skador som engagerar flera kroppsregioner	63	53	116	0,2
T08-T14 Skador på icke specificerad del av bålen, extremitet eller annan kroppsregion	3	14	17	0,0
T15-T19 Effekter av främmande kropp som trängt in genom naturlig öppning	0	1	1	0,0
T20-T25 Brännskador och frätskador på yttre kroppsyta med specificerad lokalisation	4	5	8	0,0
T26-T28 Brännskador och frätskador begränsade till ögat och inre organ	1	1	1	0,0
T29-T32 Brännskador och frätskador på multipla och icke specificerade kroppsregioner	5	10	14	0,0
T33-T35 Köldskada	1	1	2	0,0
T36-T50 Förgiftning av droger, läkemedel och biologiska substanser	1	4	5	0,0
T51-T65 Toxisk effekt av substanser med i huvudsak icke-medicinsk användning	1	9	10	0,0
T66-T78 Andra och icke specificerade effekter av yttre orsaker	9	61	70	0,1
T79-T79 Vissa tidiga komplikationer till skada genom yttre våld	3	5	8	0,0
T80-T88 Komplikationer till kirurgiska åtgärder och medicinsk vård som ej klassificeras annorstädes	38	32	70	0,1
T90-T98 Sena besvär av skador, förgift- ningar och andra följder av yttre orsaker	73	378	451	0,8

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel XX				
Yttre orsaker till sjukdom och död (V01–Y98)				
V10-V19 Cyklist (förare eller passagerare) skadad i transportolycka	0	1	1	0,0
V20-V29 Motorcyklist (förare eller passagerare) skadad i transportolycka	0	1	1	0,0
V40-V49 Förare av eller passagerare i personbil skadad i transportolycka	1	7	8	0,0
V60-V69 Förare av eller passagerare i tung lastbil skadad i transportolycka	0	2	2	0,0
V80-V89 Andra transportolyckor på land	0	1	1	0,0
W00-W19 Fallolyckor	0	3	3	0,0
W20-W49 Exponering för icke levande mekaniska krafter	0	2	3	0,0
W50-W64 Exponering för levande mekaniska krafter	0	0	0	0,0
W85-W99 Exponering för elektrisk ström, strålning, extrem lufttemperatur och extremt lufttryck i omgivningen	0	4	4	0,0
X00-X09 Exponering för rök och öppen eld	0	1	1	0,0
X30-X39 Exponering för naturkrafter	0	2	2	0,0
X40-X49 Förgiftningsolyckor och exponering för skadliga ämnen genom olyckshändelse	0	1	1	0,0
X60-X84 Avsiktligt självdestruktiv handling	0	2	2	0,0
X85-Y09 Övergrepp av annan person	0	1	1	0,0
Y10-Y34 Skadehändelser med oklar avsikt	0	1	1	0,0
Y40-Y59 Ogynnsam effekt av droger, läkemedel och biologiska substanser i terapeutiskt bruk	0	2	2	0,0
Y60-Y69 Missöden som inträffat med patienter under kirurgisk och medicinsk vård	0	0	1	0,0
Y83-Y84 Kirurgiska och andra medicinska åtgärder som orsak till onormal reaktion eller sen komplikation hos patient utan	1	1	2	0,0
Y85-Y89 Sena effekter av yttre orsaker till sjukdom och död	1	3	4	0,0

Tabell 17 Forts.

Diagnos	Sjuk- penning miljoner kr	SA miljoner kr	Summa kostnad miljoner kr	% av total kostnad
Kapitel XXI				
Faktorer av betydelse för hälsotill- ståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården (Z00–Z99)				
Z00-Z13 Kontakt med hälso- och sjukvården för undersökning och utredning	25	22	47	0,1
Z20-Z29 Potentiella hälsorisker avseende smittsamma sjukdomar	0	5	5	0,0
Z30-Z39 Kontakter med hälso- och sjuk- vården i samband med fortplantning	4	1	6	0,0
Z40-Z54 Kontakter med hälso- och sjuk- vården för speciella åtgärder och vård	31	13	44	0,1
Z55-Z65 Potentiella hälsorisker avseende socioekonomiska och psykosociala förhållanden	3	42	45	0,1
Z70-Z76 Kontakter med hälso- och sjuk- vården i andra situationer	44	244	288	0,5
Z80-Z99 Potentiella hälsorisker i familjens och patientens sjukhistoria samt vissa tillstånd och förhållanden som påverkar hälsan	72	110	182	0,3
Total	14 546	44 033	58 580	100,0

I serien Socialförsäkringsrapport har följande skrifter publicerats under år 2011:

- 2011:1 Intygskrav inom tillfällig föräldrapenning. En utvärdering av införd reform 1 juli 2008
- 2011:2 Analys av kvaliteten i rapporteringen till Försäkringskassan inom det statliga tandvårdsstödet
- 2011:3 Mellan arbete och sjukdom. Rapport från forskarseminariet i Umeå 19–20 januari 2011
- 2011:4 Vad kostar olika sjukdomar i sjukförsäkringen? Kostnader för sjukpenning i sjukskrivningar (över 14 dagar) samt sjukersättning och aktivitetsersättning år 2009 fördelat på diagnos